

**TÜRKİYE, AZERBAYCAN
ve
TÜRKMENİSTAN'DA
SOSYAL BİLGİLER
KAPSAMINDA OKUTULAN
DERSLERİN ÖĞRETİM
PROGRAMLARININ
KARŞILAŞTIRILMASI**

Dr. Mehmet ORAN

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-681-5

Kitap Adı

Türkiye, Azerbaycan ve Türkmenistan'da Sosyal Bilgiler Kapsamında
Okutulan Derslerin Öğretim Programlarının Karşılaştırılması

Yazar

Mehmet ORAN

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

EDU000000

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖN SÖZ

Bir ülkenin gelişmesinde sadece bilgi bakımından donanımlı olması yeterli olmaz. Vatan sevgisinin, bayrak sevgisinin ve millet sevgisini yeteri kadar aşılmadığı toplumlarda milli birlik ve beraberlik duygusunun yok olması muhakkak ki kaçınılmazdır. Bunun için de öncelikle ülkenin her ferdine adaletli olmanın bu dünyadaki en değerli iş ahlakı olduğu fikri aşılmalıdır. Adalet kavramının belki de en çok geçtiği derslerden birisi Sosyal Bilgiler dersi. Çünkü Sosyal Bilgiler dersi toplum ile ilgili bir ders olduğu için toplumun ilerlemesini kendine amaç edinmiştir. Bu amaç uğruna da Sosyal Bilgiler dersi öğretim programını geliştirerek diğer ülkelerin öğretim programlarından bir adım önde olmalıdırlar. Diğer ülkelerin öğretim programlarından önde olması için de diğer ülkelerin öğretim programları ile kendi öğretim programını karşılaştırmalıdır. Bu karşılaştırma sayesinde hem öğretim programlarının eksiklikleri görülür hem de öğretim programları hakkında bilgi sahibi olunur. Bunun için çalışmamız toplumun gelişmesinden hareketle Sosyal Bilgiler kapsamında okutulan derslerin öğretim programlarının karşılaştırılması üzerinde durulmuş ve Azerbaycan, Türkiye ve Türkmenistan'da Sosyal Bilgiler kapsamında okutulan derslerin öğretim programları karşılaştırılarak, üç ülkenin öğretim programları arasındaki benzerlikler ve farklılıklar ortaya konmuştur.

Bu zorlu süreçte bana daima yardımcı olup yol gösteren başta danışmanım Doç. Dr. Barış METİN olmak üzere, Prof. Dr. Sadiye Tutsak ve diğer bütün hocalarıma,

Son olarak beni bu günlere getiren ve eğitim-öğretim hayatım boyunca her zaman desteklerini esirgemeyen aileme çok teşekkür ederim.

Dr. Mehmet ORAN

2019

KISALTMALAR

- ABD= Amerika Birleşik Devletleri
- MEB= Milli Eğitim Bakanlığı
- SB= Sovyetler Birliği
- SSCB= Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
- TBMM= Türkiye Büyük Millet Meclisi
- TC= Türkiye Cumhuriyeti
- WDE= World Data on Education

İÇİNDEKİLER

Giriş	1
--------------------	---

1. BÖLÜM

Eğitim, Öğretim Ve Karşılaştırmalı Eğitim	3
1.1. Eğitim.....	3
1.2. Öğretim.....	5
1.2.1. Program Değerlendirme Modelleri.....	6
1.2.2. Program Geliştirme Modelleri.....	12
1.3. Karşılaştırmalı Eğitim	21

2. BÖLÜM

Sosyal Bilgiler İle Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi Ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programlarının Yapısı	25
2.1. Sosyal Bilgiler Dersi	26
2.1.1. Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Amacı.....	27
2.1.2. Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Önemi	29
2.1.3. Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Tarihsel Süreci	29
2.1.4. Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Sağladığı Faydalar	31
2.2. Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi Ve Atatürkçülük Dersi	32
2.2.1. Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programının Tanımı.....	34
2.2.2. Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programının Amacı.....	35
2.2.3. Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programının Önemi	38
2.2.4. Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programının Tarihsel Süreci	38

3. BÖLÜM

Türkiye, Azerbaycan ve Türkmenistan'da

Eğitimin Genel Yapısı	41
3.1. Türkiye'de Eğitim	41
3.1.1. Türkiye'de Uygulanan Öğretim Programı.....	41
3.1.2. Türkiye'de Eğitimde Değerlendirme Sistemi	50
3.1.3. Türkiye'de Eğitimde Kültürel Durum.....	54
3.2. Azerbaycan'da Eğitim	55
3.2.1. Azerbaycan'da Uygulanan Öğretim Programı	55
3.2.2. Azerbaycan'da Eğitimde Değerlendirme Sistemi... 59	
3.2.3. Azerbaycan'da Eğitimde Kültürel Durum.....	60
3.3. Türkmenistan'da Eğitim	61
3.3.1. Türkmenistan'da Uygulanan Öğretim Programı ... 61	
3.3.2. Türkmenistan'da Eğitimde Değerlendirme Sistemi63	
3.3.3. Türkmenistan'da Eğitimde Kültürel Durum.....	63

4. BÖLÜM

Türkiye, Azerbaycan ve Türkmenistan'da Sosyal Bilgiler

Kapsamında Okutulan Derslerin Öğretim Programlarının

Yapılarının Karşılaştırılması	67
4.1. Amaç Boyutu.....	67
4.1.1. Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Dersi ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programlarının Amaçları.....	67
4.1.2. Azerbaycan'daki Sosyal Bilgiler İle Eşdeğer Derslerin Öğretim Programlarının Amaçları	72
4.1.3. Türkmenistan'daki Sosyal Bilgiler İle Eşdeğer Derslerin Öğretim Programlarının Amaçları	75
4.2. İçerik Boyutu.....	78
4.2.1. Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Dersi ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programlarının İçerikleri	79

4.2.2. Azerbaycan'daki Sosyal Bilgiler İle Eşdeğer Derslerin Öğretim Programlarının İçerikleri.....	83
4.2.3. Türkmenistan'daki Sosyal Bilgiler İle Eşdeğer Derslerin Öğretim Programlarının İçerikleri.....	86
4.3. Öğrenme-Öğretme Süreçleri Boyutu.....	88
4.3.1. Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Dersi ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programlarının Öğrenme-Öğretme Süreçleri..	89
4.3.2. Azerbaycan'daki Sosyal Bilgiler İle Eşdeğer Derslerin Öğretim Programlarının Öğrenme-Öğretme Süreçleri.....	94
4.3.3. Türkmenistan'daki Sosyal Bilgiler İle Eşdeğer Derslerin Öğretim Programlarının Öğrenme-Öğretme Süreçleri.....	99
4.4. Ölçme-Değerlendirme Boyutu.....	103
4.4.1. Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Dersi ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programlarında Ölçme-Değerlendirme.....	105
4.4.2. Azerbaycan'daki Sosyal Bilgiler İle Eşdeğer Derslerin Öğretim Programlarında Ölçme-Değerlendirme.....	109
4.4.3. Türkmenistan'daki Sosyal Bilgiler İle Eşdeğer Derslerin Öğretim Programlarında Ölçme-Değerlendirme.....	112

5. BÖLÜM

Türkiye, Azerbaycan ve Türkmenistan'da Sosyal Bilgiler Kapsamında Okutulan Derslerin Öğretim Programlarının Öğelerinin Karşılaştırılması	117
5.1. Öğrenme Alanlarının Karşılaştırılması	117
5.1.1. Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Dersi ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğrenme Alanları	118

5.1.2. Azerbaycan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Öğrenme Alanları	120
5.1.3. Türkmenistan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Öğrenme Alanları.....	120
5.2. Ünitelerinin Karşılaştırılması.....	120
5.2.1. Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Dersi ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Üniteleri.....	120
5.2.2. Azerbaycan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Üniteleri.....	123
5.2.3. Türkmenistan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Üniteleri	132
5.3. Kazanımlarının Karşılaştırılması.....	140
5.3.1. Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Dersi ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Kazanımları.....	141
5.3.2. Azerbaycan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Kazanımları.....	144
5.3.3. Türkmenistan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Kazanımları	148
5.4. Kavramların Karşılaştırılması.....	150
5.4.1. Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Dersi ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Kavramları	151
5.4.2. Azerbaycan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Kavramları	153
5.4.3. Türkmenistan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Kavramları.....	161
5.5. Becerilerin Karşılaştırılması.....	166
5.5.1. Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Dersi ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Becerileri	166

5.5.2. Azerbaycan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Becerileri	168
5.5.3. Türkmenistan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Becerileri.....	171
5.6. Değerlerin Karşılaştırılması	174
5.6.1. Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Dersi ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Değerleri.....	174
5.6.2. Azerbaycan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Değerleri.....	175
5.6.3. Türkmenistan'daki Sosyal Bilgilerle Eşdeğer Derslerin Değerleri	177
Sonuç.....	181
Kaynakça.....	187
Ekler	197

ile eşdeğer derslerin öğretim programları incelendiğinde Türkiye'de okutulan Sosyal Bilgiler ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinin öğretim programlarının daha geniş ve kapsamlı olduğu görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akbaba, B. (2007). "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Dersinin Amaçlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri", Kastamonu Eğitim Dergisi, 15(1), 339-352.
- Akbaba, B. (2008). Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar (Gazi Üniversitesi Örneği), Akademik Bakış Dergisi, 1(2), 177-197.
- Akdoğan, S. (2007). Bağımsızlık Sonrası Azerbaycan Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti İlişkileri (1991-2000), Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Programı, Trabzon.
- Akinoğlu, O. (2004). "Yapılandırmacı Öğrenme ve Coğrafya Öğretimi", Marmara Coğrafya Dergisi, (10), 73-94.
- Akpınar, B. ve Aydemir, H. (2012). "İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi", Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(1), 41-53.
- Akpınar, M. ve Kaymakçı, S. (2012). "Türkiye'de Sosyal Bilgiler Öğretiminin Genel Amaçlarına Karşılaştırmalı Bir Bakış", Kastamonu Eğitim Dergisi, 20(2), 605-626.
- Aladdinov, R. (2006). Türkiye (1992) ve Azerbaycan (2003) Ortaöğretim Coğrafya Müfredat Programlarının Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı Coğrafya Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Altıkulaç, A. ve Akhan, E.N. (2010), "8. Sınıf İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Yaratıcı Drama Yöntemi ve Altı Şapkalı Düşünme Tekniğinin Kullanılmasının Öğrenci Başarı ve Tutumlarına Etkisi" Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(3), 225-247.
- Altunöz, S. (2008). İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Programı Hakkında Öğretmen ve Müfettiş Görüşleri (Bolu İli Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.
- Aslan, S. ve Şeker, K. (2013), "Sekizinci Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Kavramlarının Öğretiminde Bulmacaların Öğrenci

- Başarısına Etkisi”, *Mediterranean Journal of Humanities*, 3(1), 29-42.
- Aslanov, H. (2007). Türkiye ve Azerbaycan Ortaöğretim Kimya Müfredatlarının Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanlar Eğitim Anabilim Dalı, İzmir.
- Aydın, N. ve Yılmaz, A. (2010). “Yapılandırmacı Yaklaşımın Öğrencilerin Üst Düzey Bilişsel Becerilerine Etkisi”, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 39, 57-68.
- Badem, T. (2012). İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Programının Ekonomi ve Sosyal Hayat Ünitesindeki Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri (Elazığ Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Bilim Dalı, Elazığ.
- Başar, E. (2007). “Türkiye’deki Eğitimin Tarihsel Gelişimi”, *Bulunduğu Eser: Eğitim Bilimine Giriş*, (Ed: Demirel, Ö. ve Kaya, Z.), 2. Baskı, PegemA, Ankara.
- Bucuka, Y. (2009). Eğitim Sosyologlarının Türk Eğitim Sistemi İle İlgili Görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Malatya.
- Can, S. (2013). Program Geliştirme Açısından Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Programının İncelenmesi (2000-2010, İstanbul Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Eğitimi Bilim Dalı, İstanbul.
- Çatak, M. (2015). “Türkiye’de Sosyal Bilgiler Eğitim Programlarının İncelenmesi”, *Ekev Akademi Dergisi*, 19(62), 69-94.
- Çeliköz, N. (2004). “Yeni Program Geliştirme Anlayışına Dayalı Olarak Geliştirilen Bir Program Tasarımının Öğrenci Başarısına Etkisi”, *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(24), 99-113.
- Demirel, Ö. (1997). “Türkiye’de Program Geliştirme Uygulamaları”, *H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 27-43.
- Demirel, Ö. (2011). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*, 16. Baskı, Pegem A, Ankara.
- Demirkasımoğlu, N. (2011). “Türk Eğitim Sisteminde Bir Alt Sistem Olan Denetim Sisteminin Seçilmiş Bazı Ülkelerin Denetim Sistemleri İle Karşılaştırılması”, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(23), 23-48.
- Denham, T. J. (2002). “Comparison of Two Curriculum/Instructional Design Models: Ralph W. Tyler and Siena College Accounting Class ACCT205.”, *Educational Resources Information Center*, 1-11.

- Doğanay, A. (2008). “Çağdaş Sosyal Bilgiler Anlayışı Işığında Yeni Sosyal Bilgiler Programının Değerlendirilmesi” Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17(2), 77-96.
- Dönmez, C. ve Yazıcı, K. (2008), “T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi”, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Dönmez, C. ve Yazıcı, K. (2013), “Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Ders Kitaplarında Tarihi Karakterlerin Kullanımını Etkileyen Faktörler” Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi,14(3): 243-265.
- Duymaz, A. (2015). “Türkmenistan’da Kültürel Kimliğin Kaynağı Olarak Dede Korkut Geleneği”, Milli Folklor Dergisi, (107), 19-33.
- Erden, M. (1993). Eğitimde Program Değerlendirme, 2. Baskı, Pegem A,Ankara.
- Ergün, M. (1997). “Azerbaycan Eğitim Sistemi”, Eğitim Yönetimi Dergisi, (4), 499-514.
- Erişen, Y. (1997). “Program Geliştirme Modelleri Üzerine Bir İnceleme”, Eğitim Yönetimi, (3), 163-180.
- Ersoy, F.G. (2009). Yeni İlköğretim Sosyal Bilgiler Programının Uygulanması İle İlgili Değerlendirmeler (Konya İli Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Konya.
- Fidan, N. (2012). Okulda Öğrenme ve Öğretme, 3. Baskı, Pegem Akademi, Ankara.
- Geçit, Y. (2010). “Sosyal Bilgiler Eğitimi “Öğretim Programları Konulu Çalışmalar” Üzerine Bir Çalışma”, 9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, 50-55.
- Gelbal, İ. ve Kelecioğlu, H. (2007). “Öğretmenlerin Ölçme Değerlendirme Yöntemleri Hakkında Yeterlik Algıları ve Karşılaştıkları Sorunlar”, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33, 135-145.
- Gelen, İ. ve Beyazıt, N. (2007). “Eski ve Yeni İlköğretim Programları İle İlgili Çeşitli Görüşlerin Karşılaştırılması”, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, (51), 457-475.
- Gezer, M., Şahin, İ. F., Sünkür, M. Ö. ve Meral E. (2014), “8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Revize Edilmiş Bloom Taksonomisine Göre Değerlendirilmesi”, Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3(1), 433-455.
- Gökdemir, A. (2013). 1924’ten Günümüze İlköğretim Sosyal Bilgiler Programlarındaki Hukuk Konularının İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı, Niğde.

- Gömlüksiz, M. (2006). Yeni Öğretim Raporlarını İnceleme ve Değerlendirme Raporu, Ankara.
- Gömlüksiz, M. N. ve Cüro, E. (2011). “Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında Yer Alan Değerlere İlişkin Öğrenci Tutumlarının Değerlendirilmesi”, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 8(1), 95-134.
- Güneş, F. (2014). Öğretim ilke ve Yöntemleri, 1. Baskı, Ankara, PegemA.
- Güngör, S. (2009). Orta Öğretim Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi Öğretim Programının Program Geliştirme İlkeleri Açısından İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Eğitimi Bilim Dalı, Kayseri.
- Gürgil, F. (2011). İlköğretim Sosyal Bilgiler Programında Halk Kültürünün Yeri: İlköğretim Öğrencilerinin Halk Kültürü Uygulamalarına İlişkin Görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- İnandı, Y. (2005). Avrupa Birliği Ülkeleri Eğitim Sistemi İle Türk Eğitim Sisteminde Eğitim Yönetimi ve Finansmanı, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı, İstanbul.
- İnci, S. (2009). Türkiye sosyal Bilgiler Programının Karşılaştırılmalı İncelenmesi (Kanada (Ontario), İrlanda, ABD (New York, Kaliforniya), Finlandiya, Yeni Zelanda), Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretimi Programı, Kocaeli.
- Kabapınar, Y. ve Camkıran T. (2012), “Bilginin Sunumu Boyutunda 1981 ve 2006 Yılı İnkılâp Tarihi Programları'na Göre Hazırlanmış Ders Kitaplarına Bakmak”, M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, (36), 147-168.
- Kalemoğlu Varol, Y. ve İmamoğlu, A. F. (2014). “Türk ve İngiliz Eğitim Sistemlerine İlişkin Sayısal Verilerin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi”, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 3(1), 406-418.
- Kan, Ç. (2009), “Sosyal Bilgiler Eğitiminde Küresel Vatandaşlık”, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (26), 25-30.
- Karaaslan, E. (2009). İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Programında Yer Alan Atatürk Kazanımlarına Dair Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Kaya, R. ve Güven, A. (2012). “İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Derslerinde Tarih Konularının İşlenişi ve Tarihin

- Değerleri İle İlgili Görüşleri”, *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(2), 675-691.
- Kaya, Z. (2006). Öğretimde İletişim, Etkileşim, Yöntem, Teknik, Teknoloji ve Materyaller, Bulunduğu Eser: Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, 2. Baskı, Ankara, PegemA.
- Keskin, Y. (2009). “Türkiyede İlkokul Programlarında Yer Alan Sosyal Bilgiler İçerikli Derslere Ait Öğretim Programlarının Gelişimine Tarihsel Bir Bakış”, *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(2), 107-130.
- Kızılkaya, H. (2014). Postmodern Felsefe Işığında Türk Eğitim Sistemi Sorunlarının Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Afyonkarahisar.
- Kocaoğlu, H. (2014). Kur'an Kursları Öğretim Programının Eğitimde Program geliştirme İlkelerine Uygunluğunun Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı Din Eğitimi Bilim Dalı, Kayseri.
- Koçkan, F. (2015). Azerbaycan'da Coğrafi Bilgi Sistemlerinin Ortaöğretim Coğrafya Derslerinde Kullanımının Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Anabilim Dalı, İstanbul.
- Krull, E. (2003). Hida Taba, The following text is taken from Prospects (UNESCO, International Bureau of Education), 32(4), 481-491.
- Laska, J. A. (1984). The Relationship Between Instruction and Curriculum: A Conceptual Clarification, Elsevier Science Publishers B.V., (13), 203-212.
- Mammadov, J. (2008). Bağımsızlık Sonrası Azerbaycan Eğitim Sistemindeki Değişim ve Gelişmeler, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- Metin, B. (2015). “Sovyet Belgelerine Göre Tataristan'da Kiril Alfabesine Geçiş (1939)”, *Gazi Türkiyat Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 1(9), 135-148.
- Metin, B. ve Oran, M. (2014). “İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Ders İçeriği Yerel Tarih Konusundaki Faaliyetleri: Uşak İli Örneği”, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 204-216.
- Milli Eğitim Bakanlığı Mevzuatı, (2014). Milli Eğitim Temel Kanunu, 1739 Kanun Numarası.
- Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Kurulu (2008), Özel Eğitim Rehabilitasyon Merkezi Zihinsel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı, Ankara.

- Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı (2011). Türk Eğitim Sisteminin Örgütlenmesi, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2006). "Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 8. Sınıf Programı", Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2009). <http://ttkb.meb.gov.tr/>.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2010). "Orta Öğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı", Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2011). 2011 Denklik Kılavuzu, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2011). Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Ankara.
- Mutluer, C. (2013). "Sosyal Bilgiler Programında Yer Alan Beceriler Hakkında Sosyal Bilgiler Öğretmen Görüşleri (İzmir Menemen Örneği)", International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, (8), 355-362.
- Nalçacı, A. (2001). Cumhuriyetten Günümüze İlköğretim Sosyal Bilgiler Programındaki Değişmelerin Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Erzurum.
- Okutan, M. (1996). "Azerbaycan Eğitim Sistemi", DergiPak, (1), 97-107.
- Oran, M. (2013). İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Ders İçeriği Yerel Tarih Konusundaki Faaliyetleri: Uşak İli Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü, Uşak.
- Özdemir, S. M. (2009). "Eğitimde Program Değerlendirme ve Türkiye'de Eğitim Programlarının Değerlendirme Çalışmalarının İncelenmesi", Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(6), 126-149.
- Öztürk, C. (2009). Sosyal Bilgiler Öğretimi Vatandaşlık Eğitimi, I. Baskı, PegemA, Ankara.
- Öztürk, C. (2012). Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinler Arası Bir Bakış, Bulunduğu Eser: Sosyal Bilgiler Öğretimi, (Ed: Öztürk, C.), 3. Baskı, PegemA, Ankara.
- Özüçetin, Y. ve Nadar, S. (2010), "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Dersinin Üniversiteler Düzeyinde Okutulmaya Başlanması ve Geline Süreç", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3(11), 466-477
- Rahmanov, A. (2004). Türkiye-Türkmenistan İlişkileri, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası ilişkiler Anabilim Dalı Uluslararası İlişkiler Programı, Trabzon.
- Sadıgov, İ. (2009). Azerbaycan ve Türkiye'de Ortaöğretim Coğrafya Eğitimi ve Öğretimin Müfredatlar, Metotlar ve Kullanılan Araç Gereçler Açısından Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi

- tesisi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı Coğrafya Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- Savaş, S. (Erişme Tarihi: 2016). Türk Dünyasındaki Eğitim Alanındaki Gelişmeler ve Yenilikler, *Journal of Azerbaijani Studies*, (60), 269-283.
- Sezgin, M.F. (2008). Türk ve Çin Eğitim ve Öğretim Sistemleri Üzerine Bir Karşılaştırma, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları (Sinoloji) Anabilim Dalı, Ankara.
- Sözer, E. (1998). Sosyal Bilgiler Programının amaçları, İlkeleri ve Temel Özellikleri, *Bulduğu Eser: Sosyal Bilgiler Öğretimi*, (Ed: Can, G.), T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- Şahin, C. (2001). "Sosyal Beceri ve Sosyal Yeterlilik", *G.Ü. Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 9-19.
- Şehirli, Y. A. (2014). "İnkılâp Kavramı ve İnkılâp ile İlgili Kavramların Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar", III. Uluslararası Tarih Eğitimi Sempozyumu, 25-27 Haziran.
- Tangülü, Z. (2013). "8. Sınıf İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Gazete Kullanımının Öğrencilerin Bu Derse İlişkin Tutum ve Başarısına Etkisi", *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(5), 779-788.
- Turan, R. (2009). Azerbaycan'da İlk ve Orta Öğretimde Tarih Öğretimi ve Tarih Ders Kitapları (Sovyet Dönemden Bağımsız Azerbaycan Cumhuriyetine), Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Orta Öğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı, Erzurum.
- Turgut, M. F. ve Bakul, Y. (2012). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, 4. Baskı, PegemA, Ankara.
- Türker, H. ve Arslan, Ö. (2008), "İlköğretim 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretiminde Belgesel Filmlerin Kullanımı", *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (24), 92-104.
- T.C. Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü, 31853594-101-1033-4183 Sayılı Kanun Tasarısı, 21/10/2014.
- Uçar, S. (2009). Sosyal Bilgiler Programındaki Değerlerle İlgili Kazanımlara Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Adana.
- Uygun, K. ve Batur, Z. (2015) "Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilgiler Öğretiminde Kullanılan Kavramlara İlişkin Algıları", *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 127-147.

- Ünal, Ç. ve Çelikkaya, T. (2012). “Yapılandırmacı Yaklaşımın Sosyal Bilgiler Öğretiminde Başarı, Tutum ve Kalıcılığa Etkisi (5. Sınıf Örneği)”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 13(29), 197-212.
- Ünal, F. ve Özmen, Ç. (2012). 1998 İle 2005 4-7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarını ve Ders Kitaplarında Yer Alan Türk Dünyası Konularının Karşılaştırılması, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9(20), 445-459.
- WDE (2011). The seventh edition of World Data on Education contains detailed and systematized information on education systems of 163 countries worldwide, with a particular emphasis on curricula and curriculum development processes, World Date of Education, Seventh Edition (2010-11).
- Yalar, T. (2010). İlköğretim Sosyal Bilgiler Programında Değerler Eğitiminin Mevcut Durumunun Belirlenmesi ve Öğretmenlere Yönelik Bir Program Modülü Geliştirme, Doktora Tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı, Mersin.
- Yalçınkaya, F. (2015). Türk Dış Politikasında Hükümet Dışı Organizasyonlar: Azerbaycan ve Orta Asya’da Türk Okulları, Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, Edirne.
- Yılbat, B. (2001). XIX. Yüzyıl Seyyahlarına Göre Türkmenistan Tarihi, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih (Genel Türk Tarihi) Anabilim Dalı, Ankara.
- Yıldırım, M.C. (2010). Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinin Eğitim Sistemlerinin Yönetim Yapısı, Kastamonu Eğitim Dergisi, 18(2), 567-586.
- Yılmaz, M. (2011). 2005 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Birleştirilmiş Sınıflarda Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Nitel Bir Araştırma), Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Afyonkarahisar.
- Yiğittir, S. ve Kaymakçı, S. (2012). “Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Uygulama Kılavuzunda Yer Alan Etkinliklerin Değer Eğitimi Yaklaşımları Açısından İncelenmesi”, Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 13(2), 49-72.
- Yoluk, Ü. (2010). 1981 Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Programı “Türk İnkılabı Bölümü” Amaç/Davranışlarının Kazanılmışlık Düzeyi (Tarsus ve Kastamonu Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

- Yontar, A. (2013). Sosyal Bilgiler Programında Kazandırılması Hedeflenen Sorumluluk Deęeri ve Empati Becerisi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Yurdakul, B. (2008). "Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımının Sosyal-Bilişsel Bağlamda Bilgiyi Oluşturmaya Katkısı", Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11(20), 39-67.
- Zamanov, E. (2014). Sovyetler Döneminde Azerbaycan'da Eğitim Hareketleri, Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Eğitimi Bilim Dalı, Konya.